

2022 KOURTARRILA

Enfoka-Trends

Moda sektorerako 2022ko joerak

Moda sektorerako 2022ko joerak

Moda inklusiboago eta iraunkorrago batek markatzen ditu 2022rako joerak. Ongi etorri RE arora, non artisautza eta teknologia 'upcycling' bezalako kontzeptuen eskutik doazen, adinik eta generorik gabeko moda eta eskariaren arabera ekoizpena. Ikus ditzagun joera honen atzean ezkutatzen diren 7 kontzeptuak:

- **Upcycling:** termino hau 1994an sortu zen, **Reiner Piltz-ek Thorton Kayren** artikulu batean izendatu zuenean, eta hondakin birziklagarriak berrerabiltzeari egiten dio erreferentzia. Honen asmoa, hondakin hauek eraldatuz, balio handiagoko produktuak sortzea da, era horretan, birziklatze-plantetan birziklatu behar izan aurretik erabilgarriak izaten jarraitzeko.

Upcycling eta recycling edo suprareciclaje eta birziklatzearen arteko aldea da lehenengoa hondakinak sormenez berrerabiltzean oinarritzen dela, eta bigarrena industria-prozesuan birziklatzean, lehengaia berriro erabiltzeko.

"Kontzientzia hartzen ari den kontsumitzaileari pentsatzen duena praktikan jartzea falta zaio oraindik". **Mariola Marcet** da irmotasun hori erakusten duena, Espainiara upcycling-a eta birziklatu (recycling) kontzeptuen neologismoa inportatzeaz eta dagoeneko daukazuna (up) hobetzeaz arduratzen dena, **Upclick** proiektuarekin.

[Charlota Blunarova](#) argazkia [Unsplash-en](#)

Arropa eta hondakinak balio erantsia duten diseinuzko produktu bihurtzeko gaitasun horren adibide onak dira **Collina Strada**, New Yorken garaile ateratzen dena, edo **Priya Ahluwalia**, Londresen, Microsoftekin duen lankidetzaz iraultzailearekin. Eta Katalunian? Harrobia daukagu: **Virginia Rondeel** eta **Sylvia Calvo** bezalako aitzindarietatik hasi eta **The Local Dreamer** eta **La Kölors** bezalako talentu berrietaraino.

- **Beste moda bat eskatzea:** estereotipoak, aurreiritziak, dogma zaharrak. Horregatik, gero eta sortzaile gehiagok bereganatzen dute generorik gabeko, adinik gabeko, denboraldirik gabeko, berrikuntza teknologikoari lotutako eta kontzientzia globala duen moda. Mundu guztiarentzat lekua duen beste moda bat ikusten da, **Júlia G. Escribàk** egiten duena bezalakoa.

Modak eta publizitateak ez dituzte beti estereotipoak indartzen eta azalekoak dira, batzuetan beste bide batzuk aukeratzen dituzte, **Nikeren** kasuan bezala, feminismoaren eta arrazakeriaren aurkako kanpaineekin, aurreiritziak eta ideia zaharrak eraisten dituzten mezu sozialekin.

- **Hondakinak berrerabiltzea:** ohiko bidetik birziklatzeaz gain, produktu eder eta erabilgarriak ere bihur daitezke: **William Morrisek**, Arts & Crafts mugimenduaren aitzindariak, mende bat baino gehiago zerman martxan. Celler de Can Rocak martxan jarri du **Roca Recicla** proiektua, sortzen dituzten beira, poliestireno eta plastiko hondakinak eraldatzeko. **Aflote** elkarteak, berriz, kortxoak biltzeko sare bat sortu du Bartzelonako 250 establezimendutan, salgai jartzen diren objektu bihurtuz, kutxa bat, lanpara bat, loreontzi bat edo erloju bat, eta baliabide ekonomiko eta kolektiboentzako onuragarriak diren pertsonak sortuz.

[Charlota Blunarova](#) argazkia [Unsplash-en](#)

• **3D inprimaketarekin berritzea:** fabrikazio gehigarriak diseinu-askatasuna ematen duenez, zentzuzkoa da diseinatzaileek teknologia horrekin lan egin nahi izatea forma konplexuak eta pieza originalak sortzeko. Zapatak, bitxiak, osagarriak eta jantziak, 3Dn inprimatutako moda eta ohiko arropa oso desberdinak dira. Diseinu bakoitza bakarra, pertsonalizatua eta iraunkorra izan ohi da. Hori da 3D inprimaketa zergatik den benetan interesgarria modaren sektorearentzat. Modan alferrikako galera murriztea erronka bat da, eta sortzaile batzuk prest daude erronka hori Aurrera eramaten beren bildumetarako.

Ekimen horien atzean punta-puntako enpresak daude, hala nola **Comme des Machines** euskal enpresa, bezero txikientzako sormenezko konponbideak bilatzen aditua, **Helena Rohner** bitxigilea adibidez, baina baita Mango bezalako erretailu-erraldointzako ere, zeinentzat imitaziozko bitxigintza jasangarria egiten duten.

Baina izan gaitzen errealistak, nahiz eta egia den fabrikazio gehigarria, batez ere, goi mailako joskintzaren sektorean sartu dela, gaur egun murrizketa garrantzitsuak daude, batez ere makineria mugagatik, ez baitu bilduma handiak sortzeko aukerarik ematen. Bitxigintzako sektoreak bakarrik atera diezaioke zuku guztia teknologia honi, kostuen murrizketari, lantegi txikietan ekoizteko gaitasunari eta prezio handiko moldeen ordezkari 3Dko beste gertakari batzuk erabiltzeari dagokienez egindako hobekuntza garrantzitsuei esker, teknika honek pertsonalizatzeko eta kustomizatzeko eskaintzen duen gaitasunaz ez hitz egiteagatik.

[Charlota Blunarova](#) argazkia [Unsplash-en](#)

- **Itsasoko plastikoa birziklatzea:** ozeanoei eragiten dien plastikozko kutsaduraren aurrean, enpresa askok material horiek biltzeko eta horiekin ehunak egiteko ekimena hartu dute. Horrela, itsasoko ekosistemak garbitzen dituzte eta zaborra produktu erabilgarri bihurtzen dute. Ekonomia zirkularraren adibide bikaina.

Kontuan izanik gaur egun 100 milioi tona plastiko inguru daudela hondoan pilatuta edo ozeanoen gainazalean flotatzen, horietatik % 80-90a lurreko iturrietatik datorrena, kirol kamiseta bat egiteko material kutsatzaile horren kilo erdia erabiltzea ekintza garrantzitsua da.

Arropa jasangarria jostea eta planeta salbatzen laguntzea ziur gauden joera bat da, hemendik aurrera askoz ere ohikoagoa izango da, kontuan hartuta erakunde ofizialen aurreikuspenen arabera 2050erako, plastikoa nahiz orain arte itsasora botatzen jarraitzen badugu, ozeanoetan arrain baino plastiko gehiago egongo dela.

Adibidez, **Aquafil** enpresak **Econyl** ekoizten du, arrantzaleen sare eta tranpetatik birziklatutako nailon bat. Sektoreko gero eta enpresa gehiagok erabiltzen dute material hori, hala nola **Guccik** eta **Pradak**. Aparailu horiek berreskuratzea oso garrantzitsua da: sare guztien % 6, tranpa guztien % 9 eta arrantza-linea guztien % 29 galdu edo bota egiten dira urtero gure ozeanoetan.

Ternua, mendiko eta kiroleko arropen euskal enpresak hainbat urte daramatza **Aquafilekin** elkarlanean **Redcycle** proiektuan, Bermeo, Getaria eta Hondarribiko Gipuzkoako eta Bizkaiko kofradietan sareak bilduz.

[Charlota Blunarova](#) argazkia [Unsplash-en](#)

- **Artisautza berreskuratzea:** artisautza tradizionala, diseinuaren galbahetik pasatuta, apustu irabazlea da. Eta joera geldiezin da gero eta kontsumitzaile gehiagok eskatzen dituztelako denboraz kanpoko produktuak, kalitate handikoak eta, batez ere, arimadunak.

Hain zuzen ere, artisau-teknikekin lan egiten zuten pertsonen harremanetan jartzeko zailtasuna izan zen **Moises Nietok La Hacería**, artisauak diseinatzaile edo ekoizleekin harremanetan jartzeko bilaketa-plataforma bat, martxan jarri izanaren arrazoia.

Oxfam Intermon-en arabera, modaren industria munduko bigarren kutsatzaileena da, bere hondakinak mundu mailan sortzen den guztiaren % 20 direlako eta baliabide natural ugari kontsumitzen dituelako. «Fast fashion» aren zurrunbiloak artisautzaren iratzartzea bultzatu du, jatorrietara itzultzearen eta tokiko fabrikazioa besarkatzearen alde egiten duena. Hori egiteak produktuaren azken prezioa igotzea dakarren arren, jantzien kalitatea handiagoa da, eta, beraz, diseinuen bizi-zikloa zabaldtu egiten da.

Artisautzak tradizioa eta abangoardia uztartzen ditu, eta beti izango du lekua merkatuan. Artisautza kontsumitzen duzunean, badakizu tokiko merkataritza, hurbileko merkataritza eta egile-merkataritza babesten dituzula. Artisautzak prozesu jasangarriagoak eskatzen ditu, gutxiago kutsatzen dutenak, eta kasu gehienetan hurbileko hornitzaileak egoten dira.

[Charlota Blunarova](#) argazkia [Unsplash-en](#)

- **Ekoizpena murriztu:** badakizue zein den hondakinik onena? Horixe da: gertatzen ez dena. Premisa sinple hau perspektiba aldaketa bat sortzen ari da arropa marka askotan. Zertarako kargatu stockak, gero gaizki saldu beharko direnak, merkealdia deitu, denboraldien gorpila elikatzen jarraitzeko?

"On demand" kontzeptuak bere lekua eskatzen du "Fashion" unibertsoan: ikusten duzun hori, edota proba dezakezuna, gustatzen bazaizu, eskatu. Agian zure gustura pertsonalizatu ahal izango dute. Erabaki horrek mundu guztiari egiten dio mesede: bezeroari, sortzaileari eta planetari.

Iritsi da garaia enpresa ekoizleek beren eragiketak berriro diseinatzeko orri zuri baten ikuspegia erabiliz, adierazi zuen joan den apirilean **Boston Consulting Group** aholkularitza-enpresak **The Zero-Based Factory** txostenean.

Marka batzuek oraintsuago ezarri dute lan egiteko modu hori, baina beste batzuk idiosinkrasia horrekin sortu dira zuzenean. Hori da **Laagamen** kasua, aitzindaria baita sistema hori Espainian sartzen, **Ines** eta **Diego Arroyo** fundatzaileen eskutik; izan ere, stockak ekarri ohi duen baliabideen xahutze material eta ekologikoa saihesteko sortu zen.

«Zer saltzen den ez badakigu, bezeroek erabaki dezatela zer ekoizten dugun», dio Diegok. Ondorioz, astero (hala badagokio, asteazkenero 19:00etan) artikulu berriak webgunera igotzen dira eta zazpi egunez bakarrik daude eskuragarri. Horrela, enpresak ahalik eta diseinu gehien egin ditzake, aldezturik inolako produkzioz gabe, eta denbora errealean sor ditzake bezeroek beren eskaerak egiten dituzten neurriak.

[Charlota Blunarova](#) argazkia [Unsplash-en](#)

Bibliografia

- **Sylvia Calvo (Time Out, 2022)** *7 tendencias de la moda para este 2022*. 2022ko urtarrilaren 28an hemendik berreskuratua: <https://www.timeout.es/barcelona/es/que-hacer/tendencias-de-moda-para-este-anyo>
- **Patricia Moreno (Vogue, 2018)** *¿Qué es el 'upcycling', el considerado milagro que salvará la moda?*. 2022ko urtarrilaren 28an hemendik berreskuratua: <https://www.vogue.es/moda/tendencias/articulos/upcycling-reciclaje-moda-ecologica-sostenible/34151>
- **Sandra Ropero Portillo (Ecología verde, 2020)** *Upcycling: qué es e ideas*. 2022ko urtarrilaren 28an hemendik berreskuratua: <https://www.ecologiaverde.com/upcycling-que-es-e-ideas-2760.html>
- **Arena Pública (2018)** *Cuando la moda se viste de conciencia social*. 2022ko urtarrilaren 28an hemendik berreskuratua: <https://www.arenapublica.com/moda/cuando-la-moda-se-viste-de-conciencia-social>
- **Lucia C. (3D natives, 2020)** *Las aplicaciones de la impresión 3D en el mundo de la moda*. 2022ko urtarrilaren 28an hemendik berreskuratua: <https://www.3dnatives.com/es/impresion-3d-en-la-moda-150620172>
- **TRSD (2020)** *¿Hay futuro para la impresión 3D en la producción y el diseño de modas?* 2022ko urtarrilaren 28an hemendik berreskuratua: <https://impresiontresde.com/disenio-de-modas-futuro-impresion-3d>
- **Fernando Morales (ABC, 2021)** *La impresión 3D se viste de largo en el sector de la moda*. 2022ko urtarrilaren 28an hemendik berreskuratua: https://www.abc.es/economia/abci-impresion-viste-largo-sector-moda-202104180110_noticia.html
- **Sarah Romero (El confidencial, 2021)**. *Crean una marca de ropa elaborada 100% con plástico oceánico*. 2022ko urtarrilaren 28an hemendik berreskuratua: https://www.elconfidencial.com/medioambiente/empresa/2021-09-14/nueva-marca-de-ropa-100-de-plastico-oceanico_3288579

Bibliografia

- **Álex Fernández (El ágora, 2021).** *La moda que recicla y viene del mar.* 2022ko urtarrilaren 28an hemendik berreskuratua: www.elagoradiario.com/desarrollo-sostenible/economia-circular/la-moda-que-recicla-y-viene-del-mar
- **Marita Alonso (Cosmopolitan, 2021).** *Por qué la artesanía es la mejor aliada de la moda.* 2022ko urtarrilaren 28an hemendik berreskuratua: <https://www.cosmopolitan.com/es/moda/tendencias-moda/a38328093/moda-artesana-sostenible>
- **Silvia Suarez (Economía digital, 2021).** *Consume local: cinco marcas de moda y diseño que debes conocer.* 2022ko urtarrilaren 28an hemendik berreskuratua: <https://www.economiadigital.es/tendenciashoy/estilo-de-vida/consume-local-cinco-marcas-que-debes-conocer.html>
- **Iria P. Gestal (Moda.es, 2021).** *On-demand: la moda vuelve a los orígenes en busca de datos y del stock cero.* 2022ko urtarrilaren 28an hemendik berreskuratua: <https://www.modaes.es/back-stage/on-demand-la-moda-vuelve-a-los-origenes-en-busca-de-datos-y-del-stock-cero.html>
- **Silvia Suarez (Economía digital, 2021).** *“Moda on demand” ¿el futuro de la industria en España?* 2022ko urtarrilaren 28an hemendik berreskuratua: www.economiadigital.es/tendenciashoy/arte/moda/moda-on-demand-futuro-moda-4-0.html

Lotutako informazioa

- Impresión de ropa en 3D: <https://www.youtube.com/watch?v=5bNAcO77g6o>
- ECOALF - Upcycling the Oceans Transformation: <https://www.youtube.com/watch?v=jLuZK4YLTsI>
- Proyecto Upcyclick: <https://shop.upcyclick.net/es/>
- Roca Recicla: <http://rocarecicla.com/>
- Aflote: <https://aflote.org/>
- La Hacería: <https://lahaceria.es/>
- The Zero-Based Factory: <https://www.bcg.com/publications/2021/zero-based-approach-factory-operations>